

Stratgaeth Ddigartrefedd 2018-2022

Mae Strategaeth Ddigartrefedd Caerdydd 2018-2022 yn ymateb i adolygiad cynhwysfawr o ddigartrefedd yng Nghaerdydd a gynhaliwyd yn ystod 2018. Amlinella'r strategaeth ganlynol Brif Ganfyddiadau yr arolwg. Gweler ein cynlluniau dilynol dros y dudalen.

CANFYDDIADAU ALLWEDDOL YR ADOLYGIAD

GALW CYNYDDOL

Mae'r galw am wasanaethau wedi cynyddu'n sylweddol. Cynyddodd y ceisiadau am gymorth o 68% ers mis Ebrill 2015. Cynyddodd yr aelwydydd sy'n cael eu bygwth â digartrefedd o 103%.

YMYRRAETH GYNNAR

Yn ystod 2017/18, rhwystrodd Caerdydd 73% o aelwydydd rhag dod yn ddigartref pan geisiwyd cymorth ar gam cynnar. Dyma'r trydydd canlyniad uchaf yng Nghymru. Fodd bynnag, nid yw llawer o aelwydydd yn ceisio help cyn dod yn ddigartref ac mae angen cynyddu hygyrchedd ac argaeledd gwasanaethau fel bod mwy o bobl yn cael cymorth yn gynnar.

MATERION ARIANNOL

Ôl-ddyledion morgais a rhent oedd prif achos y bygythiad o ddigartrefedd yn 2017/18 gyda 707 o achosion, sef cynnydd o 247% ar y flwyddyn flaenorol. Mae materion cymdeithasol ehangach megis effaith diwygio lles yn cyfrannu at gynnydd sylweddol yn nifer y bobl sy'n dioddef anawsterau ariannol sy'n arwain at ôl-ddyledion rhent.

SECTOR RHENT PREIFAT

Hefyd gwelir bod colli llety rhent neu lety wedi'i glymu, heblaw trwy ôl-ddyledion rhent, yn brif achos digartrefedd yng Nghaerdydd. Awgryma tystiolaeth bod landlordiaid yn gwerthu eu heiddo ac yn gadael y farchnad rhentu preifat. Mae lefelau rhent uchel yng Nghaerdydd, ac amharodrwydd landlordiaid i osod tai i hawlwr budd-daliadau wedi cael eu nodi fel rhwystrau i ddefnyddio'r adnodd hwn yn effeithiol. Mae angen cefnogi landlordiaid yn well a chynyddu cymhellion iddynt rentu i ymgeiswyr digartref.

METHIANT TEULUOL

Cafwyd cynnydd o 81% mewn cleientiaid a gollodd lety a ddarparwyd gan rieni, perthnasau neu ffrindiau o fis Ebrill 2015 i fis Mawrth 2018. Hwn oedd yr achos mwyaf o ddigartrefedd yng Nghaerdydd yn 2017/18. Mae angen adeiladu ar y trefniadau cyfryngu teuluol presennol. Hefyd mae pryderon bod newidiadau i Gynllun Dyrannu Tai Caerdydd yn 2015, a effeithiodd ar statws blaenoriaeth ymgeiswyr sy'n byw gartref, yn cyfrannu at y cynnydd yn y rhai sy'n cyflwyno gyda hybysiad gan rieni, ac mae angen diwygio'r Cynllun Dyrannu i ymdrin â hyn.

CYDRADDOLDEBAU

Mae cyfran uchel o ddynion ifanc sengl a phobl o gefndiroedd ethnig penodol yn dod yn ddigartref, ac mae angen ymchwilio i'r rhesymau dros hyn.

Gweledigaeth ac Amcanion Allweddol

'i weithio gyda'n partneriaid i atal digartrefedd, gan ddarparu'r gefnogaeth iawn ar yr adeg iawn er mwyn diwallu anghenion tai ein dinasyddion.'

- Darparu gwasanaethau cyngor tai o ansawdd uchel ar draws y ddinas, gan helpu pob dinesydd i ddod o hyd i'r datrysiad tai cywir ar eu cyfer.
- Cymryd camau cynnar i helpu atal digartrefedd.
- Darparu tai dros dro o ansawdd da, gan barhau i osgoi defnyddio llety gwely a brecwast.
- Gweithio gyda landlordiaid preifat a chymdeithasol i sicrhau bod ystod o atebion tai parhaol o ansawdd da ar gael.
- Sicrhau bod cefnogaeth briodol ar gael i'n dinasyddion mwy agored i niwed.
- Gweithio mewn partneriaeth ag asiantaethau statudol a thrydydd sector i sicrhau gwasanaeth cydgysylltiedig i gleientiaid

LLWYBRAU ARBENIGOL

Mae nifer uchel o aelwydydd yng Nghaerdydd yn gorfod symud ymlaen o'r llety a ddarparwyd gan y Gwasanaethau Cefnogi Lloches Cenedlaethol yn dilyn penderfyniad ar eu hachos.

Hefyd dim ond cyfle cyfyngedig sydd i wneud gwaith atal yn achos y mwyafrif o garcharorion. Mae angen adolygiad o'r llwybr ar gyfer yr aelwydydd hyn er mwyn asesu a oes lle i wella gwaith atal.

GRWPIAU AGORED I NIWED

Mae gan lawer o gleientiaid broblemau cymhleth sy'n deillio o Brofiadau Plentyndod Niweidiol, gan arwain at broblemau megis iechyd meddwl a dibyniaeth ar sylweddau. Yn aml, gall y cleientiaid hyn frwydro i gynnal unrhyw fath o lety gan arwain at ddigartrefedd cylchol. I ymdrin ag achosion sylfaenol digartrefedd, mae angen dull hysbysu trawma sy'n canolbwyntio ar y person, gyda mewnbwn aml-asiantaethol.

LLEDDFU DIGARTREFEDD

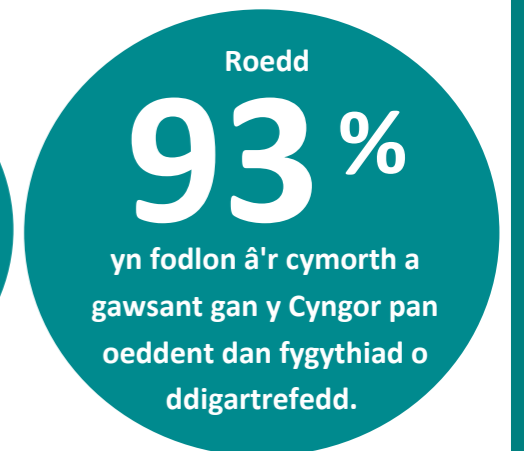
Mae gan Gaerdydd ystod eang o dai dros dro a thai â chymorth o ansawdd uchel a bu'n llwyddiannus o ran osgoi defnyddio llety gwely a brecwast ers mis Ionawr 2006. Fodd bynnag, mae'r nifer o gleientiaid sy'n dod i mewn i lety dros dro wedi cynyddu tra bod y nifer sy'n symud ymlaen i lety parhaol wedi gostwng yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Arweiniodd hyn at dreulio cyfnodau hwy mewn darpariaeth dros dro. Mae angen gwella opsiynau symud ymlaen i atal arosiadau hir mewn llety dros dro.

TAI CYMDEITHASOL

Mae bron i 8,000 o aelwydydd ar y rhestr aros ac mae tua 400 o ymgeiswyr newydd yn ymuno bob mis. Ni all y cyflenwad presennol gwrdd â'r galw am dai cymdeithasol, er gwaethaf cynlluniau adeiladu newydd uchelgeisiol. Mae'r Sector Rhent Preifat yn hanfodol i ymdrin ag anghenion aelwydydd digartref.

AROLWG
CLEINTIAID

Crynodeb o'r Ymrwymadau

1

Ymestyn a gwella cyngor ar dai a rhoi cyhoeddusrwydd gwell i'r gwasanaethau sydd ar gael i helpu i atal digartrefedd.

- Datblygu gwasanaeth cyngor tai digartrefedd ac arbenigol mewnol.
- Darparu cyngor ar dai a digartrefedd ledled y ddinas trwy'r Hybiau Cymunedol.
- Hysbysebu'r gwasanaethau cyngori sydd ar gael i'r cyhoedd, yn ogystal â phartneriaid statudol a thrydydd sector.
- Cynnig mynediad digidol i wasanaethau digartref, drwy'r wefan, Skype a sgwrs ar-lein.

2

Adeiladu ar lwyddiant y gwaith atal presennol trwy ddatblygu gwasanaethau atal â mwy o ffocws sydd wedi'u targedu.

- Datblygu ymhellach y Gwasanaeth Atal, gan gynnig ystod eang o ymyriadau wedi'u teilwra i anghenion unigol.
- Cynnig apwyntiadau atal yn nhŷ'r cleient ei hun neu mewn Hybiau Cymunedol.
- Darparu ymyriadau cyfryngu amserol, hawdd eu defnyddio ar gyfer teuluoedd, landlordiaid a thenantiaid.
- Sicrhau fod y rhai sydd ag anghenion cymhleth yn cael eu cynorthwyo i ymgysylltu â chymorth cyn gynted ag y bo modd, gan adeiladu ar lwyddiant cynlluniau fel y Gwasanaeth Gweithiwr Cefnogi Tai a thrwy hysbysebu argaeledd Cymorth Fel Bo'r Angen.

3

Gwella'r gefnogaeth sydd ar gael i landlordiaid preifat er mwyn sicrhau bod gan deuluoedd digartref fynediad i lety sector preifat o safon dda.

- Datblygu tîm Sector Rhent Preifat arbenigol, gan ddarparu cyngor a chymorth o safon uchel i landlordiaid.
- Darparu hyfforddiant Sector Rhent Preifat i ddarpar denantiaid i fwyafu'r cyfle i gael tenantiaeth lwyddiannus.
- Adolygu'r ystod o gymhellion a roddir i landlordiaid preifat i gwrdd â'r newidiadau yn y Sector Rhent Preifat.
- Adolygu'r cynlluniau bond cyfredol gan sicrhau bod y rhain yn diwallu anghenion pob cleient, a'u bod yn gynaliadwy ac yn addas i'r diben.

4

Adolygu llwybrau arbenigol i wasanaethau i sicrhau eu bod yn gweithio'n effeithiol.

- Adolygu'r llwybr carcharorion ac adeiladu ar lwyddiant y llwybr carcharorion i fenywod sy'n agored i niwed.
- Datblygu gwasanaethau ymhellach i bobl ifanc trwy'r Hyb Ieuencid Canol Dinas arfaethedig.
- Adolygu'r llety sydd ar gael i bobl ifanc sydd ag anghenion cymhleth.

5

Adolygu lwyddiant y Cynllun Dyrannu Tai diwygiedig i sicrhau bod anghenion pobl ddigartref a phobl agored i niwed eraill yn cael eu diwallu.

- Rhoi blaenoriaeth ychwanegol i ymgeiswyr tai sy'n byw gyda ffrindiau neu berthnasau mewn amgylchiadau tai gorlawn neu amgylchiadau eithriadol eraill.
- Archwilio rhoi blaenoriaeth bellach ar y rhestr aros i grwpiau sy'n agored i niwed megis y rhai sy'n cysgu allan neu'r rhai sy'n barod i symud ymlaen o hosteli.

6

Gwella gwasanaethau i'r rhai mwyaf agored i niwed trwy ymdrin ag achosion sylfaenol digartrefedd.

- Y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus i weithio fel partneriaeth i adeiladu ar y tîm aml-asiantaethol yng nghanol y ddinas i gynnwys camdefnyddio sylweddau, gwasanaethau prawf a gwasanaethau iechyd meddwl.
- Darparu llety argyfwng ychwanegol a gwell.
- Gweithio i leihau troi allan neu adael darpariaeth tai â chymorth.
- Adolygu lwyddiant Tai yn Gyntaf a chynlluniau pilot arloesol eraill.
- Adolygu a chryfhau ymhellach y trefniadau partneriaeth er mwyn sicrhau bod dull amlasiantaethol clir i ymdrin ag unigolion bregus ac anhrefnus.
- Comisiynu project ymchwil i adolygu effeithiolrwydd gwasanaethau ar gyfer y rhai sy'n cysgu allan ac unrhyw gyfleoedd i wella.
- Adolygu sut mae problemau iechyd meddwl yn cael eu hadnabod yn ystod asesiadau digartrefedd a sicrhau y diwellir anghenion cymorth.

7

Lleihau'r amser a dreulir ym mhob math o lety dros dro a hosteli trwy gynyddu dewisiadau symud ymlaen.

- Sicrhau fod yr holl ddarparwyr tai yn ymwybodol o'r cynlluniau bond/rhent ymlaen llaw sydd ar gael, a hyrwyddo'r defnydd o'r sector rhent preifat.
- Gwella'r gwasanaethau i gleientiaid sy'n byw mewn llety dros dro i'w helpu i ddod o hyd i'w llety eu hunain.

8

Archwilio'r rhesymau dros effaith gwahaniaethol digartrefedd ar rai grwpiau, yn enwedig dynion iau a phobl o gefndiroedd ethnig penodol.

- Gwneud dadansoddiadau data pellach a phrofi canfyddiadau trwy ymgynghori â chleientiaid.